

شهرآزاد ر گفت و گو با چند تن از نمایندگان استان، آخرین اقدامات برای ارتقای سهم خراسان از بودجه ملی را جویا شد

بودجه، قربانی نبود هماهنگی و پیگیری

تخصیص بودجه بر پایه لابی، نه منطق کارشناسی

رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی با اشاره به مسئله اعتبارات، گفت: ما در کشور از یک منطق قابل دفاع برای تخصیص اعتبارات برخوردار نبوده‌ایم و در بیشتر موارد، افزایش یا کاهش بودجه بخش‌های مختلف، بر مدار پیگیری‌ها و به بیان دقیق‌تر، بر اساس لابی‌های سیاسی شکل گرفته که در حوزه‌های گوناگون اعمال شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین نصرآ... پژمان فر افزود: همین مسئله موجب شده است که در بخش‌های مختلف کشور با محرومیت‌های مضاعف روبه‌رو باشیم. در واقع هر منطقه‌ای که از این ارتباطات بهره بیشتری برده، توانسته اعتبارات بیشتری را به خود اختصاص دهد و در مقابل، مناطقی که بدون چنین ارتباطاتی بوده‌اند، بودجه کمتری دریافت کرده‌اند؛ اتفاقی که اساساً بدون هرگونه منطق کارشناسی است. به همین دلیل، از جمله تأکیدات مکرر رهبر معظم انقلاب به دولت و مجلس، موضوع اصلاح ساختار بودجه بوده است. ایشان بارها فرموده‌اند که ساختار بودجه باید اصلاح شود و یکی از جنبه‌های این اصلاح نیز ناظر بر همین موضوع توزیع اعتبارات و برنامه‌هاست که باید مبنایی عادلانه و منطقی داشته باشد.

وی با اشاره به اینکه استان خراسان رضوی حدود ۸ درصد از مساحت و جمعیت کشور را در خود جای داده است ادامه داد: فارغ از جمعیت رسمی، بیش از یک میلیون نفر مهاجر به طور غیررسمی در شهر مشهد حضور دارند. همچنین شهر مشهد با جمعیت شناوری از زائران روبه‌روست و به طور میانگین بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار نفر در این شهر حضور دارند.

نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی با اشاره به همسایگی استان خراسان رضوی با کشورهای مانند ترکمنستان و افغانستان، بیان کرد: مرز مشترک گسترده این استان با کشورهای همسایه، در کنار جمعیت زیاد بومی، مهاجرزائر، فشارها و مشکلات متعددی را بر مدیریت استان تحمیل کرده است. به همین دلیل، یکی از مهم‌ترین مسائل ما این است که سازمان برنامه و بودجه، در شرایطی که کشور با محدودیت‌های جدی درآمدی روبه‌روست، نسبت به مدیریت هزینه‌ها مسئولانه عمل کند.

حجت‌الاسلام والمسلمین پژمان فر با تأکید بر اینکه در برخی دوره‌ها، منابع درآمدی به‌گونه‌ای بود که مشکلی از حیث تخصیص اعتبارات وجود نداشت، گفت: اکنون در دوره‌ای قرار داریم که منابع درآمدی پاسخگوی تمام انتظارات نیست. در چنین شرایطی و با توجه به اینکه رئیس‌جمهور با شعار عدالت، مسئولیت مدیریت کشور را پذیرفته‌اند، انتظار ما این است که ایشان عدالت را در توزیع اعتبارات استانی به‌طور ملموس و عادلانه رعایت کنند.

وی ادامه داد: ما هیچ‌گاه نمی‌خواهیم ریالی از اعتبارات دیگر استان‌ها در مشهد هزینه شود، اما در مقابل نیز انتظار داریم که حتی یک ریال از اعتبارات خراسان رضوی در استان دیگری هزینه نشود. این خواسته نه تنها غیرمنطقی نیست، بلکه انتظار کاملاً بجایی از دولت محسوب می‌شود.

رئیس کمیسیون اصل نود مجلس شورای اسلامی همچنین تأکید کرد: نکته تأسفبار دیگر آن است که حتی در مواردی که با پیگیری‌های بسیار، اعتباری پیش‌بینی می‌شود، همین اعتبارات تخصیص پیدا نمی‌کند و این مسئله بسیار ناامیدکننده است. به عنوان نمونه، در سال ۱۴۰۳ برای بودجه زیارت، مبلغ ۲۰ میلیارد تومان برای هزینه‌های جاری و ۴۵۰ میلیارد تومان برای تملک پیش‌بینی شده بود، اما تا امروز حتی یک ریال از این اعتبارات تخصیص نیافته و از نظر عددی وضعیت آن «صفر» است، که این مسئله به هیچ عنوان قابل دفاع نیست.

حجت‌الاسلام والمسلمین پژمان فر اضافه کرد: این درحالی است که برای سال ۱۴۰۴ نیز رقم بودجه زیارت کاهش یافته است. این عدد، در مقایسه با مأموریتی که مشهد در موضوع زیارت برعهده دارد، اصلاً قابل بحث نیست؛ به‌ویژه آنکه دولت نه تنها تخصیصی برای آن در نظر نگرفته است، بلکه اساساً اراده‌ای برای تخصیص نیز احساس نمی‌شود.

وی با تأکید بر اینکه این وضعیت نشان می‌دهد که موضوع زیارت، به‌ویژه در استان خراسان رضوی و شهر مشهد، در اولویت دولت نیست گفت: از نگاه من، این وضعیت تنها محدود به بودجه زیارت نیست، بلکه در مورد دیگر اعتبارات نیز همین روند حاکم است. برای نمونه، تنها ۱۵ درصد از بودجه متوازن منطقه‌ای تخصیص یافته که این موضوع به هیچ وجه قابل دفاع نیست.

وی در پایان با اشاره به توقف برنامه‌های جاری استان، اضافه کرد: با توجه به اینکه آقای دکتر پزشکیان در تمام مناسبت‌ها به‌طور صادقانه از سیاست خود مبنی بر اجرای عدالت و احقاق حقوق مردم سخن گفته‌اند، ما انتظار داریم که این سیاست‌ها به‌صورت عملیاتی نیز اجرا شود تا بتوانیم ادعاهای مطرح‌شده را در مقام عمل مشاهده کنیم.

تلاش‌ها برای بهبود وضعیت بودجه‌ای ادامه دارد

نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی با انتقاد از رویه‌های نادرست در نظام تخصیص بودجه طی سال‌های گذشته، گفت: همین روال‌های اشتباه باعث شده است که درصدهای افزوده شده به بودجه سالانه استان خراسان رضوی، ناکافی و نامتناسب باشد.

حسن علی اخلاقی با اشاره به تلاش‌های

دوره‌های اخیر مجلس برای بهبود وضعیت بودجه‌ای استان افزود: اگرچه در سال‌های اخیر شاهد افزایش نسبی سهم خراسان رضوی بوده‌ایم، اما این رشد همچنان با نیازها و واقعیت‌های جمعیتی و جغرافیایی استان همخوانی ندارد.

وی ابراز امیدواری کرد که با تداوم این تلاش‌ها و هماهنگی بین مسئولان و نمایندگان، بتوان بخشی از عقب‌ماندگی‌های بودجه‌ای سال‌های گذشته را جبران کرد.

این عضو کمیسیون فرهنگی مجلس با اشاره به جایگاه ویژه شهر مشهد اظهار کرد: مشهد یک کلان‌شهر ملی است که سالانه میزبان بیش از یک چهارم جمعیت کشور است و همین امر هزینه‌های

هادیان - هاشمیان یک سال از آن روزهایی که نمایندگان خراسان رضوی با وعده‌های متعدد از جمله بهبود وضعیت بودجه‌ای استان، روانه بهارستان شدند گذشته است؛ همان روزهایی که از کم‌توجهی تاریخی به این خطه گفتیم و امید بستیم که این بار صدای مشهد و خراسان رضوی در مجلس رساتر شنیده شود. حالا اما در آخرین روزها از اولین سال فعالیت مجلس دوازدهم، وقت آن رسیده که نگاهی دوباره بیندازیم به وعده‌ها، پیگیری‌ها و سهم واقعی این استان از بودجه کشور. نبود نگاه ملی به خراسان رضوی همچنان از انتقادهای جدی فعالان اقتصادی و مسئولان محلی است؛ اما این نگاه، باید به دست چه کسانی اصلاح شود اگر نه وکلای مردم در خانه ملت؟ همان هجده نماینده‌ای که با پشتوانه رأی مردم، بر کرسی‌های قانون‌گذاری و نظارت تکیه زده‌اند. اینکه نگاه نماینده باید ملی باشد، سخن درستی است، اما وقتی بی‌عدالتی در تخصیص منابع، سایه‌اش را بر استان‌هایی چون خراسان رضوی سنگین‌تر می‌کند، پیگیری حقوق مردم این دیار، نه فقط وظیفه که آزمونی برای کارآمدی و جدیت آنان است. امسال نیز مانند سال‌های قبل، سهم ما از بودجه استانی چنگی به دل نمی‌زند و انتقادهایی که هر سال درباره سهم خراسان رضوی از یک بودجه وجود داشت، کمابیش همچنان پابرجاست.

در این پرونده، به‌سرآه چند تن از نمایندگان استان رقتیم تا از زبان خودشان بشنویم در این یک سال، چه گامی برای ارتقای سهم خراسان از بودجه ملی برداشته‌اند. چه موانعی را در مسیر دیده‌اند و کدام تلاش‌ها را قابل دفاع می‌دانند.

بررسی آنچه گذشته، شاید بتواند تصویر دقیق‌تری از آنچه در پیش است به ما بدهد.

خراسان هیچ گاه در بودجه از سهمی عادلانه برخوردار نبوده است

نماینده مردم سبزوار، جغتای، جوین، داورزن، ششتمد و خوشاب در مجلس شورای اسلامی با انتقاد از وضعیت بودجه‌ای استان خراسان رضوی گفت: مسئله تخصیص بودجه عادلانه به این استان نه تنها به امسال و سال گذشته یا به این دولت و دولت قبلی محدود نمی‌شود، بلکه از همان ابتدا، خراسان در بودجه‌های ملی و استانی هیچ‌گاه از سهمی عادلانه برخوردار نبوده است.

محمد رضا محسنی‌ثانی با اشاره به تقسیم خراسان بزرگ به سه استان رضوی، شمالی و جنوبی اظهار کرد: حتی پس از تقسیم استان نیز همچنان نتوانسته‌ایم به حق واقعی مان از بودجه دست پیدا کنیم. این در حالی است که سازمان برنامه و بودجه موظف است بر مبنای شاخص‌هایی مانند جمعیت، وسعت، تعداد شهرستان‌ها، میزان محرومیت و دیگر معیارهای کارشناسی، بودجه را به شکل منصفانه‌ای توزیع کند؛ اما متأسفانه این اتفاق در مورد خراسان نیفتاده است.

وی با تأکید بر اینکه موضوع ناعادلانه بودن سهم بودجه خراسان همواره محل گلابه بوده و متأسفانه تا امروز به نتیجه مطلوبی نرسیده است افزود: با این حال، نکته امیدبخش آن است که امسال بخشی از بودجه‌های ملی به سمت استان‌ها سوق داده شده و بودجه‌های استانی برزنگ‌تر از گذشته دیده شده‌اند.

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی تأکید کرد: امیدواریم با ادامه این روند، در آینده شاهد توجه بیشتری به بودجه استانی باشیم؛ گرچه حتی با وجود این تغییر رویکرد، سهم خراسان رضوی هنوز متناسب با سرنه جمعیتی، وسعت جغرافیایی، تعدد شهرستان‌ها و سطح محرومیت آن نیست و همچنان نیاز به بازنگری و اصلاح جدی در نظام تخصیص بودجه کشور وجود دارد.

بودجه استان کمتر از درآمدی است که کسب می‌کند

نماینده مردم درگز در مجلس شورای اسلامی با بررسی مشکلات بودجه‌ای استان خراسان رضوی گفت: با وجود آنکه ۸ درصد جمعیت کشور در این استان زندگی می‌کنند، سهم خراسان از بودجه عمومی کشور طی دوهده گذشته فقط اندکی بیش از ۵ درصد بوده که به هیچ وجه کافی نیست.

حسین محمدزاده تأکید کرد: صرفاً جمعیت نمی‌تواند معیار اصلی تخصیص بودجه باشد و شاخص‌های دیگری مانند پهناوری، محرومیت، مرزی بودن، دورافتادگی و همچنین درآمد‌های استانی باید در نظر گرفته شوند.

وی با اشاره به اینکه خراسان رضوی از معدود استان‌هایی است که درآمد‌های درخورتوجهی برای کشور ایجاد می‌کند توضیح داد: خراسان رضوی جزو استان‌هایی است که میزان درآمد حاصل از آن از مجموع هزینه‌های مصوب برای خودش بیشتر است. به بیان دیگر آنچه خراسان رضوی به خزانه کشور وارد می‌کند، نه تنها کمتر از دریافتی‌اش نیست، بلکه ممکن است از آن هم بیشتر باشد. این موضوع به روشنی نشان می‌دهد که استان سهم مهمی در وصول درآمد ملی دارد و طبیعتاً این جایگاه باید در تخصیص بودجه نیز لحاظ شود.

عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در ادامه با اشاره

به عقب‌ماندگی‌های زیرساختی استان گفت: در حوزه‌هایی مانند حمل‌ونقل، گمرک، خدمات بهداشت و درمان، صنایع و آب و فاضلاب، خراسان رضوی نسبت به بسیاری از استان‌ها، نسبت به شاخص‌های توسعه خود پایین‌تر است. برای رفع این وضعیت، هماهنگی و انسجام میان مسئولان اجرایی و نمایندگان استان ضروری است.

محمدزاده با اشاره به تلاش‌های نمایندگان در سال‌های اخیر برای رساندن سهم بودجه خراسان به حدود ۷ درصد تأکید کرد: باید تلاش‌های بیشتری در مجامع برنامه‌ریزی کشور انجام شود و نمایندگان خراسان با رایزنی‌های مؤثر، راه را برای افزایش بودجه استان هموار کنند.

ضعف استان در نبود هماهنگی میان مسئولان و نمایندگان است

نماینده مردم مشهد و کلات در مجلس شورای اسلامی با اشاره به چالش‌های بودجه‌ای استان خراسان رضوی گفت: با وجود آنکه خراسان حدود ۸ درصد جمعیت کشور را در خود جای داده است، هنوز نتوانسته از بودجه ملی سهمی متناسب دریافت کند.

احسان عظیمی‌راد، نبود توجه کافی مدیران ملی به این استان را یکی از دلایل اصلی این مسئله دانست و افزود: در سطح ملی، استان خراسان رضوی و به‌ویژه شهر مشهد آن‌گونه که باید مورد توجه قرار نگرفته است. این در حالی است که مشهد، به عنوان پایتخت معنوی جهان اسلام، جایگاهی بی‌بدیل دارد و نیازمند توجه ویژه‌ای است.

وی ادامه داد: یکی دیگر از عواملی که باعث کاهش سهم بودجه‌ای استان شده، نبود هماهنگی و پیگیری مستمر میان مسئولان استانی و نمایندگان مجلس است. اگر این هماهنگی تقویت شود، می‌توان بخش بزرگی از این عقب‌ماندگی را جبران کرد. این عضو هیئت رئیسه مجلس همچنین تأکید کرد: نمایندگان باید با پیگیری مداوم و منظم پروژه‌های کلان استانی، در راستای بهبود وضعیت بودجه‌ای استان گام بردارند. بدون پیگیری و مطالبه‌گری، نمی‌توان انتظار داشت بودجه استان بهبود یابد.

عظیمی‌راد با اشاره به ظرفیت‌های گسترده استان در حوزه‌های مختلف و حضور و مؤثر خراسانی در سطوح مدیریتی کشور، تأکید کرد: باید از این ظرفیت‌ها برای تقویت جایگاه استان در نظام بودجه‌ریزی کشور بهره‌گرفت و با انسجام و تعامل، به دنبال تحقق سهم واقعی خراسان رضوی از بودجه ملی بود.

بودجه‌ها نباید فقط عددی بر کاغذ باشند

نماینده مردم فریمان، سرخس، احمدآباد و رضویه در مجلس شورای اسلامی گفت: پروژه‌هایی در حوزه راه، به‌ویژه طرح‌هایی مانند برقی‌کردن قطار تهران-مشهد یا توسعه زیرساخت‌های ریلی بین مشهد، بیرجند، زابل و زاهدان که برخی از آن‌ها در قالب اعتبارات ملی دیده شده‌اند، متأسفانه به علت مسائل نظیر تأخیر در تعیین پیمانکار

یا روند اقدامات کنسرسیوم در پروژه‌هایی مانند خط انتقال آب، در عمل از اعتبارات در نظر گرفته شده برای خراسان رضوی بهره‌مند نشده‌اند. به عنوان نمونه، پروژه آزادراه حرم تا حرم، با وجود آنکه یک سر آن در خراسان رضوی قرار دارد، بیشتر اعتبارات آن به استان‌های دیگر اختصاص یافته است.

سید احسان قاضی‌زاده هاشمی با تأکید بر اینکه برای حل این مشکل باید رؤسای جمهور توجه ویژه‌تری به استان خراسان رضوی داشته باشند افزود: در عین حال، پیگیری این مسئله باید از سوی استانداران و نمایندگان استان نیز صورت گیرد. این موضوع با اتحاد و انسجام میان مسئولان، می‌تواند منجر به تحقق ردیف‌های بودجه‌ای مربوط به کلان‌پروژه‌های ملی شود.

وی با اشاره به پروژه‌هایی چون آزادراه حرم تا حرم به سهم انتقال آب و قطار برقی تهران-مشهد تأکید کرد: سال‌هاست که این ردیف‌های بودجه‌ای در اسناد وجود دارند، اما باید بودجه آن‌ها وارد استان شود، نه اینکه عدد و رقم تصویب و سپس در استان‌های دیگر هزینه شود.

به گفته عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تحقق این موضوع نیازمند هم‌افزایی و انسجام است؛ اما متأسفانه هنوز هماهنگی لازم میان مسئولان اجرایی استان و نمایندگان مجمع استان برای تمرکز بر این محورها وجود ندارد. انتظار می‌رود این خلأ با توجه ویژه دولت و اتحاد میان مسئولان برطرف شود.

خراسان رضوی باید دارای بودجه پروژه‌های ملی باشد

سهم خراسان از بودجه کل کشور، با وجود جمعیت ۸ درصدی این استان، سهم چشمگیری نیست. نماینده مردم سبزوار، جغتای، جوین، داورزن و ششتمد در مجلس با اشاره به این موضوع گفت: اینکه خراسان رضوی باید دارای بودجه پروژه‌های ملی باشد ولی از آن بی‌بهره است، نکته مهمی است که باید مورد توجه قرار گیرد.

بهروز محبی نجم‌آبادی با تأکید بر اینکه خراسان باید به کارگاهی از پروژه‌های بزرگ تبدیل شود، افزود: امیدوارم با آغاز پروژه‌هایی مانند قطار برقی حرم تا حرم همچنین طرح‌های مهمی نظیر شهر فرودگاهی مشهد، اتفاقات بزرگی در استان خراسان رقم بخورد و کمبود بودجه خراسان رضوی به‌زودی جبران شود.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اضافه کرد: در حال پیگیری دریافت ماده ۲۳ برای جاده سبزوار-سلطان‌آباد-دوغایی قوچان هستیم که چندین شهرستان در مسیر این جاده راهبردی و بانددوم آن قرار دارند. اگر این ماده تصویب شود، سالانه مبلغ درخورتوجهی به این مسیر اختصاص خواهد یافت که می‌تواند توسعه این منطقه را تسریع بخشد.

۴شنبه
۱۳ آذرماه ۱۴۰۳
شماره ۳۳۸۳

۵۹

اقتصاد